

AVRAM IANCU - 200!

Nr.8(48/august 2024)

Andrei Ciurunga - o comemorare tristă...

Dr. Ionel NOVAC

Ieri, 6 iunie 2024, s-au împlinit 20 de ani de la trecerea în neființă a poetului Andrei Ciurunga. Cunoscut mai ales ca „poetul cumplitului Canal” sau „poetul în schimbul căruia a înviat Hristos”, Andrei Ciurunga a încetat din viață la 6 august 2004 și a fost înmormântat în Cimitirul Bellu Catolic, nu departe de intrarea principală.

În ultimele zile am urmărit cu interes o parte din mass-media de pe cele două maluri ale Prutului, dar și rețelele sociale, în speranța că voi afla ceva despre cum va fi comemorat poetul la trecerea celor două decade de la plecarea sa. Dar vagă iluzie, o liniște atotstăpânitoare. Nici măcar în localitatea sa

de baștină sau la biblioteca raională care îi poartă numele nu am cunoștință să se fi organizat ceva special...

În 2020, la aniversarea a 100 de ani de la nașterea lui Andrei Ciurunga, Muzeul Național de Literatură „Mihail Kogălniceanu” de la Chișinău a organizat o expoziție de carte și un medalion literar, „Centenar: Andrei Ciurunga, poetul temnițelor comuniste”. Atunci, Arcadie Suceveanu, președintele Uniunii Scriitorilor din R. Moldova la acea dată, afirma că a vorbit cu primarul municipiului Cahul, care l-a asigurat că poetului îi va fi realizat un bust, ce va fi amplasat în Parcul Central „Grigore Vieru”, pe Alea Personalităților.

Doi ani mai târziu, în septembrie 2022, în ședința Guvernului R. Moldova desfășurată la Cahul, se aproba decizia realizării unui bust al poetului-martir Andrei Ciurunga în municipiul de pe Frumoasa. Proiectul urma a fi avizat de Ministerul Culturii, iar „cheltuielile pentru elaborarea documentației de proiect, executarea, edificarea bustului și amenajarea terenului aferent vor fi acoperite din donații, sponsorizări și alte surse neinterzise de lege”. Au trecut de atunci aproape doi ani, iar Andrei Ciurunga încă își mai așteaptă locul promis pe respectiva alee.

Dar nici în dreapta Prutului numele lui Andrei Ciurunga nu pare să sensibilizeze astăzi pe cineva. Cu excepția Asociației Foștilor Deținuți Politici din România, care, în 2022, a pus o placă de marmură lângă tulpina unuia dintre pomii care veghează la capul poetului, pe care a fost fixată o placă din bronz cu următorul înscris: „Aici odihnește întru nădejdea Învierii / ROBERT EISENBRAUN / = ANDREI CIURUNGA = / 28.10.1920 - 6.08.2004 / Poet al temnițelor comuniste și lagărelor de la Canal / Recunoștința urmașilor luptătorilor anticomuniști”. La Uniunea Scriitorilor din România, al cărei membru a fost, liniște deplină...

Andrei Ciurunga și soția sa, Ina, au fost înhumați într-un loc în care, anterior, a fost înmormântată numita Virginia Slătineanu (1895-1973). Potrivit altei plăci de marmură aflată în arealul mormântului, acolo se pare că au mai fost înhimate încă patru persoane. Din păcate, inscripția de pe această placă este greu lizibilă, doar ultimele două persoane putând fi identificate: Edmond Manoel (Nov 1889 - Nov 1937) și Georges (Zizi) Tomasian (20 MAI 1902 - 20 MARS 1955).

În Registrul cu evidența înmormântărilor, aflat la administrația cimitirului, Andrei Ciurunga (dar cu numele Eizembraun Robert) este menționat la poziția 21, imediat după Virginia Slătineanu. Locul de veci se află în proprietatea unei familii bucureștene (identificată, cu mare greutate, după înscrisurile din registrul menționat), dar care pare să nu îi mai acorde mare atenție. Cu mare părere de rău, dar de aproape șase ani de când am reușit identificarea mormântului, nu am văzut vreo urmă de îngrijire, deși am trecut în repetate rânduri pe acolo.

Și acum l-am regăsit la fel, invadat de buruieni și cu una dintre porțile din fier forjat, care altă dată îl protejau complet, dată la o parte. Nimeni nu a mai trecut pe aici de o bună bucată de vreme. Am adunat frunzele uscate și buruienile care puseseră stăpânire peste tot, am pus un ghiveci cu flori și am aprins o lumânare. Ca un făcut, în câteva minute, cerul a început să-și scuture norii, într-o ploaie mărunță, ca de primăvară. O lacrimă vărsată pe mormântul trist al poetului...

La câțiva metri de mormântul poetului Andrei Ciurunga se află cel al Seniorului Corneliu Coposu, cea mai importantă personalitate politică din perioada postcomunistă. Nici pe la el pare să nu fi trecut cineva de multă vreme. Motiv de consolare? Nicidecum, ci de o și mai mare mâhnire.

Ionel Novac

